

PWYLLGOR	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU
DYDDIAD	17 HYDREF 2019
TEITL	CYNNYRCH ARCHWILIO MEWNOL
PWRPAS YR ADRODDIAD	AMLINELLU GWAITH ARCHWILIO MEWNOL AM Y CYFNOD HYD AT 4 HYDREF 2019
AWDUR	LUNED FÔN JONES - RHEOLWR ARCHWILIO
GWEITHREDIAD	DERBYN YR ADRODDIAD, SYLWEBU AR Y CYNWYS A CHEFNOGI'R GWEITHREDIADAU SYDD EISOES WEDI'U CYTUNO GYDA'R GWASANAETHAU PERTHNASOL

---

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r adroddiad yma yn crynhoi gwaith Archwilio Mewnol am y cyfnod o 1 Ebrill 2019 hyd 4 Hydref 2019.

2. GWAITH A GWBLHAWYD YN Y CYFNOD

- 2.1 Cwblhawyd y gwaith canlynol yn y cyfnod hyd at 4 Hydref 2019:

Disgrifiad	Nifer
Adroddiadau am Archwiliadau o Gynllun Gweithredol 2018/19	2
Adroddiadau am Archwiliadau o'r Cynllun Gweithredol	10

Ceir manylion pellach ar y gwaith yma yng nghorff yr adroddiad hwn ac yn yr atodiadau amgaeedig.

2.2 Adroddiadau Archwilio

2.2.1 Mae'r tabl canlynol yn gosod allan yr archwiliadau o'r cynllun a gwblhawyd yn y cyfnod hyd at 4 Hydref 2019, gan ddangos y lefel sicrwydd perthnasol a chyfeiriad i'r atodiad perthnasol.

TEITL	ADRAN	GWASANAETH	LEFEL SICRWYDD	ATODIAD
Costau Teithio Hunanwasanaeth	Corfforaethol	-	Digonol	Atodiad 1
Defnydd a Rheolaeth a Gyfryngau Cymdeithasol	Corfforaethol	Cyfathrebu	Digonol	Atodiad 2
Grant Datblygu Disgyblion	Addysg	Adnoddau	Digonol	Atodiad 3
Granti Rhanbarthol Consortia Gwella Ysgolion	Addysg	Adnoddau	Uchel	Atodiad 4
System Taliadau – Newid data Sefydlog	Cyllid	Ariannol	Digonol	Atodiad 5
Datganiad Cyfrifyddu Harbyrau 2018/19	Cyllid	Cyfrifeg	Uchel	Atodiad 6
Datganiad Cyfrifyddu Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd 2018/19	Cyllid	Cyfrifeg	Uchel	Atodiad 7
Datganiad Cyfrifyddu Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru 2018/19	Cyllid	Cyfrifeg	Uchel	Atodiad 8
Grant Cefnogi Pobl	Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cefnogi Pobl	Uchel	Atodiad 9
Cynllun Ail-leoli Ffoaduriaid Syria	Oedolion, Iechyd a Llesiant	Digartrefedd a Thai Cefnogol	Digonol	Atodiad 10

TEITL	ADRAN	GWASANAETH	LEFEL SICRWYDD	ATODIAD
Cynlluniau Gofal a Chymorth (Plant) o dan Rhan 4 DGC (Cymru) 2014	Plant a Chefnogi Teuluoedd	Cefnogi Teuluoedd	Uchel	Atodiad 11
Reoli Llifogydd	Ymgynghoriaeth Gwynedd	-	Uchel	Atodiad 12

2.2.2 Mae lefelau sicrwydd cyffredinol archwiliadau yn syrthio i un o bedwar categori fel y dengys y tabl isod.

LEFEL SICRWYDD	UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.
	DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.
	CYFYNGEDIG	Er bod rheolaethau mewn lle, mae angen gwella cydymffurfiaeth â'r rheolaethau a/neu gyflwyno rheolaethau newydd i leihau'r risgiau mae'r gwasanaeth yn agored iddynt.
	DIM SICRWYDD	Ystyrir bod y rheolaethau mewn lle yn annigonol gyda methiant i gyflawni amcanion.

3. GWAITH AR Y GWEILL

3.1 Roedd y gwaith canlynol ar y gweill ar 7 Hydref 2019:

- Goramser (*Corfforaethol*)
- 5 Ffordd o Weithio (*Corfforaethol*)
- Diwylliant a Moeseg (*Corfforaethol*)
- Gwaith Atal Twyll ac Atal Llygredigaeth Rhagweithiol a'r Fenter Twyll Genedlaethol (*Corfforaethol*)
- GwE – Gwerth am Arian (*Addysg*)
- Penodi a Chostau Athrawon Llanw – Uwchradd (*Addysg*)
- Ysgol Pendalar (*Addysg*)
- Ysgol Hafod Lon (*Addysg*)
- Cytundeuau Adran 106 (*Amgylchedd*)
- Uned Diogelwch y Ffyrdd (*Amgylchedd*)
- Grant AHNE (*Amgylchedd*)
- Trefniadau Dychwelyd Cyfarpar ac Offer (*Cyllid*)
- Credyd Cynhwysol (*Cyllid*)
- Budd-daliadau – Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol (*Cyllid*)

- Cronfa'r Degwm (*Economi a Chymuned*)
- Iechyd a Diogelwch Harbyrau (*Economi a Chymuned*)
- Mesurau Diogelwch Parc Padarn (*Economi a Chymuned*)
- Costau Gwely a Brecwast (*Oedolion, Iechyd a Llesiant*)
- Plas Pengwaith (*Oedolion, Iechyd a Llesiant*)
- Plas Gwilym (*Oedolion, Iechyd a Llesiant*)
- Bryn Blodau (*Oedolion, Iechyd a Llesiant*)
- Llys Cadfan (*Oedolion, Iechyd a Llesiant*)
- Cyfrifon Clybiau Ieuenctid (*Plant a Chefnogi Teuluoedd*)
- Taliadau i Ofalwyr Maeth (*Plant a Chefnogi Teuluoedd*)
- Hafan y Sêr (*Plant a Chefnogi Teuluoedd*)
- Cynnal a Chadw Meysydd Chwarae (*Priffyrdd a Bwrdeistrefol*)

5. ARGYMHELLIAD

5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn yr adroddiad hwn ar waith Archwilio Mewnol am y cyfnod o 1 Ebrill 2019 hyd at 4 Hydref 2019, sylwebu ar y cynnwys yn ôl dymuniad yr aelodau, a chefnogi'r gweithrediadau cytunedig sydd eisoes wedi'u cyflwyno i reolwyr y gwasanaethau perthnasol.

COSTAU TEITHIO - HUNANWASANAETH CORFFORAETHOL

1. Cefndir

- 1.1 Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu trefn newydd ble gall gweithwyr sydd â chyfrif TG hawlio unrhyw gostau teithio a chynhaliaeth drwy system hunanwasanaeth. Fel rhan o'r drefn yma, cyflwynir manylion teithiau ar-lein ac nid oes angen awdurdodiad gan reolwr er mwyn i'r taliad gael ei brosesu, ond mae ganddynt y gallu i wrthod ceisiadau os ydynt o'r farn eu bod yn amhriodol neu'n anghywir. Bwriad y drefn newydd yw lleihau'r baich gweinyddol oedd ynghlwm â'r drefn flaenorol o gwblhau cais papur oedd angen awdurdodiad rheolwr llinell, ei ardystio gan ddaliwr y gyllideb ac yna ei fewnbynnu gan swyddogion gweinyddol i'r system i gynhyrchu'r taliad. Cynhaliwyd archwiliad ar y system ym mis Tachwedd 2017, ble adnabuwyd bod risg o geisiadau amhriodol neu anghywir yn cael eu prosesu.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

- 2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau bod proses effeithlon ac effeithiol mewn lle ar gyfer hawlio costau teithio drwy'r system hunanwasanaeth, sy'n lleihau'r baich gweinyddol ac yn cadw risg o golled drwy gamgymeriad neu dwyll i lefelau priodol. Roedd yr archwiliad yn cwmpasu darganfod amllder cynnal gwiriadau gan reolwyr a gwirio sampl o geisiadau costau teithio a gyflwynwyd.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

- 3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Sgôr Risg Cyfredol

- 4.1 Mae risgiau'r archwiliad fel a ganlyn:

<u>Lefel Risg</u>	<u>Nifer</u>
UCHEL IAWN	0
UCHEL	0
CANOLIG	1
ISEL	0

5. Prif Ddarganfyddiadau

- 5.1 Mae'r drefn o gyflwyno ceisiadau drwy hunanwasanaeth yn lleihau'r gwaith gweinyddol yn sylweddol. Mae'r cyfrifoldeb am gynnal gwiriadau yn parhau gyda'r rheolwyr, felly mae'r risg o gamgymeriadau neu dwyll costus yn ddibynnol ar ba mor drylwyr mae'r rheolwyr yn gwirio ceisiadau. Yn yr ystyr yma, nid yw'r drefn wedi newid wrth gymharu â threfniant ceisiadau costau teithio papur, ond bod y drefn newydd yn ddibynnol ar ymrwymiad y rheolwyr i fewngofnodi i'r system Hunanwasanaeth yn fisol i gynnal y gwiriadau.
- 5.2 Mae'r drefn yn tybio bod rheolwyr yn gwirio'r ceisiadau ac yn gwrthod rhai amhriodol. Cynhyrchiwyd adroddiad oedd yn dangos pa reolwyr sydd wedi a pha reolwyr sydd heb wirio ceisiadau dros gyfnod o 9 mis diweddar, a gwelwyd bod y rhan fwyaf o geisiadau ddim yn cael eu gwirio, er bod y system yn cynhyrchu e-byst i reolwyr sydd heb ymweld â'r system Hunanwasanaeth i wirio costau teithio gan nodi'r angen "*i chwi wirio costau teithio eich staff yn y system Hunan Wasanaeth cyn y dyddiad rhyddhau*" gan nodi'r dyddiad rhyddhau perthnasol. Yn ogystal, mae neges atgoffa yn ymddangos yn y system Hunanwasanaeth.
- 5.3 Derbyniwyd adroddiad o'r holl geisiadau costau teithio sydd wedi eu cyflwyno hyd yn hyn drwy'r system hunanwasanaeth, er mwyn gwirio pa mor effeithiol yw'r rheolaethau sydd mewn lle i atal ceisiadau amhriodol rhag cael eu prosesu. Yn ddamcaniaethol, dylai pob taith gael man dechrau a gorffen clir, a bod pwrpas y daith wedi ei gofnodi. Fodd bynnag, nid oedd hyn yn amlwg ym mhob achos, ac felly nad oedd modd sicrhau bod y milltiroedd hawliwyd yn briodol. Ar y cyfan, mae'r nodiadau 'Pwrpas a lleoliad y daith' yn edrych yn ddigonol i reolwr allu gwneud penderfyniad os dylid gwrthod cais neu beidio. Mae hyn oherwydd buasai'r rheolwr yn ymwybodol o waith y swyddog ac yn deall amgylchiadau'r daith. Fodd bynnag, gwelwyd enghreifftiau o ddisgrifiadau'r daith yn cynnwys pwrpas ond ddim lleoliad, sydd ddim o gymorth i swyddogion allanol sydd efallai eisiau defnyddio'r system er mwyn adnabod patrymau gyrru, neu i wirio eu cywirdeb.
- 5.4 Yn dilyn sylwi ar amryw o daliadau dyblyg, gwelwyd fod gwendid yn y system oedd yn prosesu cais ddwywaith os oedd unigolyn yn clicio ar y botwm cyflwyno mwy nag unwaith ('*double click*'). Disgwylir i wiriadau rheolwr llinell adnabod hyn, ond ymddengys eu bod wedi eu methu yn yr achosion yma. Daethpwyd a hyn i sylw'r Gwasanaeth TG, ac addaswyd y system fel nad oes modd i hyn ddigwydd bellach.
- 5.5 Gwiriwyd y ceisiadau am gostau oedd yn ymddangos yn uchel neu yn amhriodol. Mae'r diffyg manylion ar y ceisiadau yn golygu bod angen ystyried y posibilrwydd bod rheswm digonol dros gyflwyno cais uwch na'r disgwyl, megis er mwyn osgoi traffig, neu rannu lifft â chyd-weithiwr o leoliad arall.
- 5.6 Gwelwyd felly bod risg o geisiadau amhriodol yn bodoli, ond nid yw'n sylweddol uwch wrth gymharu â'r trefniant o gyflwyno ceisiadau costau teithio papur gan fod y ddwy drefn yn ddibynnol ar onestrwydd y swyddog a pharodrwydd y rheolwr i'w gwirio a'u herio ble'n briodol.

6. Camau Gweithredu

Mae'r Adran Cefnogaeth Gorfforaethol wedi ymrwmo i weithredu'r camau canlynol i liniaru'r risgiau a amlygwyd:

- **Darparu rhestr i benaethiaid pob 3 mis yn nodi pa reolwyr o fewn eu hadran sydd ddim wedi gwirio costau teithio o gwbl yn ystod y cyfnod blaenorol.**

DEFNYDD A RHEOLAETH O GYFRYNGAU CYMDEITHASOL CORFFORAETHOL

1. Cefndir

1.1 Mae cyfryngau cymdeithasol yn ffordd bwysig o gyfathrebu mewn cymdeithas erbyn heddiw ac yn newid y ffordd mae pobl yn rhwydweithio. Mae datblygiad cyfryngau cymdeithasol yn cynnig cyfleoedd newydd ar gyfer rhannu gwybodaeth, derbyn a cheisio ymateb a barn trigolion. Mae'r mathau gwahanol o gyfryngau cymdeithasol megis 'Facebook', 'Twitter' ayb yn cynnig dull sydyn, rhad ac effeithiol o wneud hynny.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau fod trefniadau addas mewn lle ar gyfer rheoli a gwneud defnydd effeithiol o gyfryngau cymdeithasol y Cyngor. Er mwyn cyflawni hyn, roedd yr archwiliad yn cwmpasu edrych ar y polisi cyfryngau cymdeithasol, gwirio'r cynnwys sydd ar wefannau cymdeithasol y Cyngor, edrych ar unrhyw reolaethau cyfrifiadurol sydd mewn lle a sicrhau bod atebolrwydd ac arweiniad priodol o fewn y tîm cyfathrebu.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Sgôr Risg Cyfredol

4.1 Mae risgiau'r archwiliad fel a ganlyn:

<u>Lefel Risg</u>	<u>Nifer</u>
UCHEL IAWN	0
UCHEL	0
CANOLIG	2
ISEL	0

5. Prif Ddarganfyddiadau

5.1 Gwelwyd bod Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Cyngor Gwynedd mewn lle ar gyfer unrhyw gyfrif sydd yn cael ei greu yn enw Cyngor Gwynedd un ai yn gorfforaethol gan yr Uned Gyfathrebu neu gan Adran neu Wasanaeth unigol. Mae'r polisi hefyd yn cyfeirio at gyfrifon Cyngor Gwynedd sydd mewn partneriaeth â chyrff eraill, swyddogion sydd yn defnyddio gwefannau cymdeithasol fel rhan o'u gwaith a swyddogion sydd yn gwneud defnydd personol o gyfryngau cymdeithasol lle y gallai gael effaith negyddol ar enw da'r Cyngor. Gwelwyd bod rheolaethau yn bodoli pe byddai'r Uned Gyfathrebu yn darganfod cyfrifon wedi'u sefydlu sydd heb dderbyn y polisi, ble byddent yn gofyn i weinyddwyr y cyfrifon lenwi'r ffurflen a'r atodiadau yn y polisi. Os oes gan y cyfrifon amcan/pwrpas addas yna mae'r cyfrif yn cael ei gadw.

- 5.2 Er mai'r Uned Gyfathrebu sy'n gyfrifol am gymeradwyo a phlismona pob cais a dderbynnir i sefydlu cyfrif neu gyfrifon cymdeithasol ar ran gwasanaeth neu gynllun penodol, yn unol â'r Polisi, wedi i gais gael ei gymeradwyo, gweinyddwr o fewn y gwasanaeth dan sylw sy'n gyfrifol am osod cynnwys ar y cyfrif, ei fonitro'n rheolaidd ac ymateb i unrhyw ymholiadau a dderbynnir. Yn yr un modd, rheolwr, Uwch-reolwr neu Bennaeth y gwasanaeth dan sylw sy'n gyfrifol am osod cynnwys ar y cyfrif, ei fonitro'n rheolaidd ac ymateb i unrhyw ymholiadau a dderbynnir. Gwelwyd bod diffyg rheolaeth yn bodoli ar gyfer gwirio bod pob cyfrif cymdeithasol gwasanaeth neu gynllun yn gyfredol, yn parhau i hybu gwasanaethau'r Cyngor ac yn cael ei gynnal a'i gadw'n rheolaidd gan nad oes gwiriadau cyson yn digwydd.
- 5.3 Darganfuwyd bod gan y Tîm Cyfathrebu gyflwyniad hyfforddiant ar gyfer cyfryngau cymdeithasol a'i fod yn cael ei addasu ar gyfer gwahanol wasanaethau, yn ogystal â darparu hyfforddiant i gynghorwyr. Nid yw'r hyfforddiant yma ar gael i bob aelod o staff i atal cyfrifon gael eu sefydlu pan nad oes eu gwir angen. Fe wiriwyd cynnwys yr hyfforddiant a gwelwyd bod diffyg ymwybyddiaeth/hyfforddiant ar risg seiber i weinyddwyr all arwain at risg o ymosodiadau seiber a defnydd anniogel o gyfryngau cymdeithasol y Cyngor.
- 5.4 Gwelwyd bod rheolaethau cyfrifiadurol da yn bodoli o ran y cyfrifon corfforaethol a weinyddir yn uniongyrchol gan yr Uned Gyfathrebu gan fod cyfrineiriau yn cael eu newid yn rheolaidd ac yn gyson, fel arfer yn fisol. Er hynny, nad oes rheolaethau cystal yn bodoli ar gyfer y cyfrifon eraill sydd wedi eu sefydlu ar ran gwasanaeth neu gynllun penodol gan nad oes unrhyw awgrymiadau o fewn y polisi y dylent newid cyfrineiriau yn rheolaidd a gosod rhai 'cryf' wrth sefydlu'r cyfrifon. Mae risg o'r diffyg rheolaethau cyfrifiadurol yma yn arwain at fynediad anawdurdodedig a chamddefnydd o gyfrifon y Cyngor.
- 5.5 Fe wiriwyd y cynnwys ar gyfer sampl o 10 cyfrif ('Facebook', 'Twitter' ac 'Instagram') er mwyn sicrhau bod y cynnwys yn cydymffurfio â'r hyn sydd wedi ei nodi o dan y polisi. Gwelwyd ei bod yn ofynnol i'r holl gyfrifon gael logo neu is-fandiau'r Cyngor ar eu gwefannau, y cynnwys wedi ei gyhoeddi yn ddwyieithog, bod pob ymateb yn cael eu postio gan y Cyngor yn ymateb yn yr un iaith â'r ymholiad a hynny yn amserol, a bod dim manylion cyswllt na ffotograffau o ddefnyddwyr gwasanaeth/staff heb ganiatâd. Gwelwyd bod y cyfrifon yn unol â'r polisi ar y cyfan, ar wahân i rai anghysondebau megis cyfrifon heb arddangos logo neu is-fandiau Cyngor Gwynedd ar eu gwefannau cymdeithasol. Nododd y Rheolwr Cyfathrebu bod angen i'r Tîm Cyfathrebu adolygu'r cymal yma o'r polisi.

6. Camau Gweithredu

Mae'r Uned Gyfathrebu ac Ymgysylltu wedi ymrwymo i weithredu'r camau canlynol fydd yn lliniaru'r risgiau a amlygwyd:

- **Cynnal gwiriadau rheolaidd er mwyn sicrhau bod pob cyfrif cymdeithasol yn gyfredol ac yn parhau i hybu gwasanaethau'r Cyngor.**
- **Ychwanegu gwybodaeth am ddiogelwch risg seiber o fewn yr hyfforddiant/polisi er mwyn i ddefnyddwyr fod yn ymwybodol o'r angen i weithredu rheolaethau cyfrineiriau a'r risg o ddefnyddio dyfeisiadau personol.**

GRANT DATBLYGU DISGYBLION ADDYSG

1. Cefndir

- 1.1 Diben y Grant Datblygu Disgyblion (GDD) yw gwella canlyniadau i ddysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a phlant sy'n derbyn gofal. Bwriedir iddo oresgyn y rhwystrau ychwanegol sy'n atal dysgwyr o gefndiroedd difreintiedig rhag cyflawni eu potensial llawn.
- 1.2 Caiff y grant ei ddirprwyo i'r Ysgolion / lleoliadau blynyddoedd cynnar gan eithrio'r elfen 'Plant sy'n Derbyn Gofal' a reolir yn rhanbarthol gan y Consortiwm Addysg Leol, sef GwE. Mae GwE hefyd yn gyfrifol am sicrhau bod yr ysgolion yn cyflawni gofynion y grant ac yn eu cefnogi i'r perwyl hynny. Cyngor Gwynedd yw Awdurdod Arweiniol y Grant ar ran Awdurdodau Gogledd Cymru.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

- 2.1 Bwriad yr archwiliad oedd cadarnhau cywirdeb y Dystysgrif Archwilio, sef datganiad o wariant yr Awdurdod ar gyfer grant 2018/19, a chadarnhad bod systemau a rheolaethau mewnol yn eu lle i sicrhau bod y grant yn cael ei ddefnyddio at y dibenion priodol.
- 2.2 Gwnaed hyn drwy ddethol sampl o daliadau Cyngor Gwynedd a GwE ar ffurf anfonebau, siwrneli a chyflogau mewn perthynas â'r gwahanol elfennau o'r grant, gan sicrhau eu bod yn rhesymol ac yn cyd-fynd ag amcanion y grant. Yn ogystal, cadarnhawyd bod y grant wedi ei ddirprwyo'n uniongyrchol i'r ysgolion a bod trefniadau priodol ar gyfer monitro'r grant a hawlio'r cyllid gan Lywodraeth Cymru.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

- 3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Sgôr Risg Cyfredol

- 4.1 Mae risgiau'r archwiliad fel a ganlyn:

<u>Lefel Risg</u>	<u>Nifer</u>
UCHEL IAWN	0
UCHEL	0
CANOLIG	2
ISEL	0

5. Prif Ddarganfyddiadau

- 5.1 Gwiriwyd trefniadau gweinyddu'r Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer 2018/19 a gwelwyd eu bod yn briodol. Cysonwyd gwariant y grant o'r cyfriflyfr ariannol â'r hyn ddatganwyd ar y Dystysgrif Archwilio.
- 5.2 O sampl o wariant a ddetholwyd, gwelwyd eu bod yn cyd-fynd â'r gofynion ac ar y cyfan yn dilyn y canllawiau manylwyd gan Lywodraeth Cymru. Ymholwyd ymhellach ynglŷn â dau wariant a derbyniwyd eglurhad digonol i gyfiawnhau'r ddau.
- 5.3 Nodir yn y Llythyr Gwahoddiad Grant dyddiedig Ebrill 2018: *'Mae'n ofyniad statudol i bob ysgol yng Nghymru fod â chynllun datblygu ysgol ar waith. Er mwyn lleihau unrhyw faich biwrocraidd ar ysgolion sy'n gysylltiedig â'r GDD, rydym yn argymhell bod consortia yn cefnogi ysgolion i ddefnyddio eu cynllun fel cyfrwng i gynllunio eu defnydd o'r GDD lle bo'n briodol'*. Gwiriwyd sampl o 9 Cynllun Datblygu Ysgol. O'r rhai wiriwyd, roedd 3 heb nodi yn glir beth oedd y ffigwr yr oeddent yn ddisgwyl ei dderbyn o'r grant am y flwyddyn ac roedd 3 heb nodi yn glir eu cynlluniau hwy i wario'r arian.
- 5.4 Roedd yn ofynnol cwblhau 3 hawliad am y grant yn ystod y flwyddyn ariannol. Gwiriwyd y 3 hawliad a gwelwyd eu bod wedi eu cwblhau yn gywir a bod y swyddogion priodol wedi'u harwyddo. Roedd yr hawliad cyntaf a'r trydydd wedi eu harwyddo cyn y dyddiadau cau perthnasol felly gellir tybio bod y ceisiadau wedi cyrraedd Llywodraeth Cymru yn gywir a phrydlon. Ni arwyddodd y 2 swyddog yr ail hawliad tan 11 a 12 diwrnod ar ôl y dyddiad cau. Serch hyn, derbyniwyd yr arian hawliwyd.

6. Camau Gweithredu

Mae'r Uwch Gyfrifydd a Rheolwr Busnes a Chyllid GwE wedi ymrwymo i weithredu'r camau canlynol i liniaru'r risgiau a amlygwyd:

- **Sicrhau bod Cynlluniau Datblygu Ysgolion yn cynnwys cynlluniau am sut i wario dyraniadau'r GDD.**
- **Dychwelyd ffurflenni hawlio'r grant yn brydlon ac yn unol â'r amserlen.**

GRANT RHANBARTHOL CONSORTIA GWELLA YSGOLION ADDYSG

1. Cefndir

1.1 Ar 1af Ebrill 2015, crëwyd y Grant Gwella Addysg (GGA) wedi i Lywodraeth Cymru gyfuno'r grantiau canlynol:

- Cyfnod Sylfaen
- Llwybrau Dysgu 14-19
- Grant Effeithiolrwydd Ysgolion (GEY)
- Grant y Gymraeg mewn Addysg
- Grant Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig
- Addysg Plant Sipsiwn a Phlant Teithwyr
- Sefydlu Athrawon Newydd Gymhwysu
- Cynorthwyywyr Addysgu Lefel Uwch
- Ysgolion Arweiniol a Datblygol
- Cefnogaeth i Brofion Darllen a Rhifedd
- Cyllid i Ysgolion Band 4 a 5

1.2 Bellach mae'r GGA wedi ei ymgorffori i grant newydd, sef, 'Grant Rhanbarthol Consortia Gwella Ysgolion – (GRCGY)'. Diben y grant yw gwella deilliannau addysgol ar gyfer pob dysgwr a lleihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau dysgwyr.

1.3 Egwyddor craidd y grant yw bod y mwyafrif helaeth yn cael ei ddefnyddio ar gyfer darpariaeth rheng flaen gydag amodau a thelerau grant 2018-19 yn nodi'r disgwyliad bod isafswm o 80% o gyfanswm y GGA yn cael ei ddatganoli'n uniongyrchol i'r ysgolion. Cyngor Gwynedd yw Awdurdod arweiniol GRCGY a GwE sydd yn gyfrifol am sicrhau bod yr ysgolion yn cyflawni gofynion y grant ac yn cefnogi'r ysgolion i'r perwyl hynny.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau bod rheolaethau mewnol priodol ar gyfer gweinyddu GRCGY 2018-19, er mwyn lliniaru risgiau yn unol ag amodau a thelerau'r grant yn ogystal â chadarnhau bod sail i'r ffigyrau a gyflwynir ar ddatganiadau gwariant Cyngor Gwynedd a GwE mewn perthynas â'r grant a dilyn trywydd y ffigyrau i'r cyfriflyfr i gadarnhau eu cywirdeb a'u priodoldeb.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

4.1 Gwelwyd bod sail gadarn i'r ffigyrau a gofnodwyd ar ddatganiadau gwariant Cyngor Gwynedd a GwE mewn perthynas â'r grant. Dilynwyd sampl o'r ffigyrau yn ôl i gyfriflyfr ariannol y Cyngor, ac fe'u cafwyd yn gywir.

- 4.1.1 Ymddengys bod trefniadau da yn bodoli ar gyfer gweinyddu'r GRGGY. Gwelwyd bod y canran priodol o'r cyllid gros wedi ei ddirprwyo'n uniongyrchol i'r ysgolion a bod y canran priodol o'r arian grant wedi ei ddargadw ar gyfer pwrpas gweinyddiaeth yn unol ag amodau a thelerau'r grant.
- 4.1.2 Gwelwyd bod y gwariant archwiliwyd yn rhesymol i amcanion y grant. Fodd bynnag gwelwyd mewn sawl achos nad oedd archebion yn cael eu defnyddio'n briodol gan Gyngor Gwynedd nag ychwaith GwE:
- nid oedd archeb yn cael ei ddefnyddio ym mhob achos,
  - dyddiad yr archeb ar ôl dyddiad yr anfoneb sydd yn awgrymu ei bod wedi ei hysgrifennu yn dilyn derbyn y nwyddau/gwasanaeth
  - achosion lle'r oedd y swyddog oedd wedi codi'r archeb hefyd wedi ardystio'r anfoneb i'w thalu.
- 4.1.3 Gwelwyd sawl achos gan Gyngor Gwynedd ac GwE lle'r oedd anfonebau wedi cymryd dros 30 diwrnod i'w talu.
- 4.1.4 Disgwylir bod dadansoddiad o gyfanswm dyraniad grant yr ysgolion yn cael eu cynnwys yng nghynlluniau datblygu'r ysgolion. Archwiliwyd sampl o gynlluniau uwchradd a chynradd Gwynedd a gwelwyd bod hyn yn cael ei weithredu.

SYSTEM TALIADAU – NEWID DATA SEFYDLOG CYLLID

1. Cefndir

1.1 Yn 2016/17, collodd busnesau ym Mhrydain dros £32m i dwyll mandad, sef ceisiadau twyllodrus gan unigolion sy'n honni eu bod yn cynrychioli sefydliad sy'n derbyn taliadau rheolaidd, i newid manylion banc o fewn prif system cyfrifo'r cwsmer. Mae'r ffigwr hwn wedi mwy na threblu i dros £99m yn 2018/19¹ yn ôl RSM (grŵp o bartneriaethau cyfyngedig a chwmnïau cyfrifeg ac ymgynghori). Yn yr hinsawdd sydd ohoni, mae'n hanfodol bod trefniadau'r Cyngor ar gyfer newid data sefydlog o fewn y system ar gais y busnes yn gadarn a thrylwyr.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau fod trefniadau priodol mewn lle i reoli data sefydlog cyflenwyr y Cyngor, gan liniaru'r risg o dwyll. Er mwyn cyflawni hyn, roedd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio trefniadau mewnbynnu a newid data credydwyr ar system ariannol y Cyngor, a threfniadau hyfforddi a chodi ymwybyddiaeth o dwyll, gan gynnwys rheolaethau dros ddiogelu'r data.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Sgôr Risg Cyfredol

4.1 Mae risgiau'r archwiliad fel a ganlyn:

<u>Lefel Risg</u>	<u>Nifer</u>
UCHEL IAWN	0
UCHEL	0
CANOLIG	2
ISEL	0

5. Prif Ddarganfyddiadau

5.1 Archwiliwyd trefniadau'r Gwasanaeth Taliadau i ymdrin â data sefydlog cyflenwyr, a gwelwyd bod rheolaethau priodol mewn lle i liniaru'r risg o dwyll mandad.

5.2 Derbyniwyd copïau o'r taflenni a gwblheir gan staff y Gwasanaeth Taliadau pan fydd cais i newid manylion banc cyflenwr, sy'n cynnwys cofnod bod aelod o staff y Gwasanaeth Taliadau wedi gwirio dilysrwydd y cais i newid manylion gyda'r cyflenwr dan sylw.

¹ <https://economia.icaew.com/news/july-2019/mandate-fraud-losses-up-28pc> (Cyrchwyd ar 01/08/2019)

Derbyniwyd hefyd y taflenni anfonir i gyflenwyr i sefydlu cyfrif newydd. Gwelwyd bod y taflenni dan sylw yn cynnwys y wybodaeth berthnasol ar gyfer eu swyddogaethau. Roedd rheolaethau mewn lle i sicrhau bod cywirdeb a dilysrwydd newidiadau i ddata sefydlog yn cael eu gwirio gan 2 swyddog o'r Gwasanaeth Taliadau yn ogystal â'r Uwch Swyddog Taliadau.

- 5.3 Mynegodd yr Uwch Swyddog Taliadau a gwelwyd tystiolaeth bod unrhyw gais twyllodrus yn cael ei rannu drwy e-bost gyda holl staff y Gwasanaeth Taliadau yn ogystal ag Archwilio Mewnol a'r Pennaeth Cyllid Cynorthwyol. Mae achosion o dwyll yn cael eu rhannu gyda rheolwyr cyllid Cynghorau eraill os ydynt o bosib yn berthnasol iddynt (e.e. rhannu gwybodaeth am gais twyllodrus sy'n ymddangos ei fod gan gwmni adeiladu sy'n gweithredu mewn mwy nac un sir).
- 5.4 Mae'r Gwasanaeth Taliadau yn derbyn nifer sylweddol o geisiadau i sefydlu neu newid data cyflenwyr mewn blwyddyn yn ogystal â'u cyfrifoldebau i sicrhau bod taliadau'r Cyngor yn cael eu gweinyddu'n gywir. Oherwydd hyn nid oedd llawer o'r ceisiadau a'r taflenni perthnasol cwblhawyd wedi eu ffeilio. Trafodwyd hyn gyda'r Uwch Swyddog Taliadau a mynegodd buasai system gyfrifiadurol addas yn gallu arbed llawer o amser i'r Gwasanaeth a sicrhau trefn ffeilio fwy cadarn.
- 5.6 Gwiriwyd manylion hyfforddiant pob aelod o staff y Gwasanaeth Taliadau. Er bod ymwybyddiaeth o dwyll mandad yn y Gwasanaeth, gwelwyd bod 3 aelod o staff heb gwblhau'r modiwl e-ddysgu Diogelu Data (2018) a 3 arall heb gwblhau unrhyw hyfforddiant diogelwch TG. Mynegodd yr Uwch Swyddog Taliadau bod amser yn brin ar y Gwasanaeth oherwydd diffyg adnoddau felly bod yn anodd i staff gael amser i gwblhau hyfforddiant.

6. Camau Gweithredu

Mae'r Uwch Swyddog Taliadau wedi ymrwymo i weithredu'r camau canlynol i liniaru'r risgiau a amlygwyd:

- **Rhannu anghenion y Gwasanaeth Taliadau gyda'r Gwasanaeth TG er mwyn darganfod os oes modd datblygu trefn o fewn iGwynedd i fod o gymorth gydag awdurdodi a ffeilio ceisiadau am newid data sefydlog.**
- **Sicrhau bod staff y Gwasanaeth Taliadau yn cwblhau e-ddysgu/hyfforddiant diogelwch TG a diogelu data perthnasol.**

**DATGANIAD CYFRIFYDDU HARBYRAU
CYLLID**

1. Cefndir

- 1.1 Yn unol â'r gofynion statudol o dan Ddeddf Harbyrau 1964 mae'n rhaid i Wynedd, fel awdurdod harbyrau, ddarparu datganiad cyfrifon blynyddol sy'n ymwneud â gweithgareddau harbyrau Pwllheli, Porthmadog, Abermaw ac Aberdyfi.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

- 2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau cywirdeb y cyfrifon a datganiad blynyddol 'Harbyrau' ar gyfer y flwyddyn 2018/19, yn ogystal â chadarnhau bod rheolaethau mewnol priodol mewn lle.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

- 3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

- 4.1 Gellir datgan sicrwydd o gywirdeb datganiadau cyfrifyddu 'Harbyrau' ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018/19. Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd, gwelwyd fod trywydd archwilio priodol i'r ffigyrau ac y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion. Mae cyfrifon priodol wedi'u cadw a chynhelir cysoniadau banc fel rhan o weithgareddau ar draws y Cyngor.
- 4.2 Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd gwelwyd fod y sampl o daliadau a ddetholwyd, gan gynnwys taliadau arian mân, wedi eu cefnogi gydag anfonebau neu dderbynebau priodol, a bod treth ar werth wedi ei drin yn briodol. Roedd hefyd trywydd priodol i sampl o drosglwyddiadau eraill a wnaethpwyd drwy drosglwyddiadau mewnol.
- 4.3 Ymwelwyd yn ddirybudd â Harbwr Porthmadog fel rhan o archwiliad cynlluniedig 2018/19 'Casglu Incwm - Morwrol a Pharciau Gwledig'. Oherwydd y defnydd cynyddol o beiriannau talu gyda cherdyn, nid oes cymaint o incwm ar ffurf arian parod yn cael ei gasglu bellach a dim ond trafodion cerdyn oedd wedi eu derbyn yn yr harbwr ar y diwrnod. Gwiriwyd y trefniadau bancio a gwelwyd eu bod yn briodol ar y cyfan.
- 4.4 Gweinyddir costau staff drwy Uned Cyflogau Cyngor Gwynedd ble chymhwyswyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol yn briodol.
- 4.5 Cefnogir ffigwr asedau sefydlog ar y datganiadau cyfrifyddu gan gofrestr asedau trylwyr, sy'n cynnwys ychwanegiad o £20,000 yn ystod 2018/19. Mae'r gwariant cyfalaf yma wedi ei gynnwys yn briodol fel gwariant 'cyfanswm taliadau eraill' ar y datganiad.

**DATGANIAD CYFRIFYDDU PWYLLGOR POLISI CYNLLUNIO AR Y CYD
CYLLID**

1. Cefndir

1.1 Mae'r Pwyllgor Polisi ar y Cyd yn gydbwyllgor a sefydlwyd yn unol ag Adran 101 Deddf Llywodraeth Leol 1972 gan Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn. Mae'n ofynnol i gyfrifon ar wahân gael eu cynhyrchu ar gyfer cydbwyllgorau. Gan mai Cyngor Gwynedd sy'n arwain ar y gwasanaeth cyllid a chyfrifeg i'r Cydbwyllgor hwn, Cyngor Gwynedd sydd felly â'r cyfrifoldeb am gwblhau'r datganiad ariannol. Mae'r cyfrifon ar ffurf dychweliad blynyddol.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau cywirdeb y cyfrifon ar ddatganiad blynyddol y Pwyllgor ar gyfer y flwyddyn 2018/19, yn ogystal â chadarnhau bod rheolaethau mewnol priodol mewn lle.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

4.1 Gellir datgan sicrwydd o gywirdeb datganiadau cyfrifyddu Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd (Cynghorau Gwynedd a Môn) ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018/19. Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd, gwelwyd fod trywydd archwilio priodol i'r ffigyrau ac y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion. Mae cyfrifon priodol wedi'u cadw a chynhelir cysoniadau banc fel rhan o weithgareddau ar draws y Cyngor.

4.2 Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd gwelwyd fod y sampl o daliadau a ddetholwyd wedi eu cefnogi gydag anfonebau perthnasol i'r cyfnod dan sylw, a bod treth ar werth wedi ei drin yn briodol. Roedd hefyd trywydd priodol i sampl o daliadau eraill a wnaethpwyd drwy drosglwyddiadau mewnol.

4.3 Gweinyddir costau staff drwy Uned Cyflogau Cyngor Gwynedd ble chymhwyswyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol yn briodol. Cofnodir y costau yma yn erbyn 'costau staff' yn y datganiad. Sicrhwyd bod gan sampl o'r swyddogion yma gytundebau cyflogaeth briodol.

4.4 Mae 'taliadau eraill' yn cynnwys cludiant, cyflenwadau gwasanaethau eraill, costau datblygu'r Cynllun a chostau cefnogaeth ganolog.

4.5 Mae ad-daliad elfen TAW ar gyfer mis 12, cyfanswm o £33.33, wedi ei adlewyrchu yng ngholofn 'dyledwyr a balansau stoc' ar y datganiad cyfrifyddu 2018/19.

**CYFRIFON BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU
CYLLID**

1. Cefndir

1.1 Mae Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn grŵp o sefydliadau preifat a chyhoeddus yng Ngogledd Cymru sydd wedi ymrwymo i hyrwyddo twf economaidd yn Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Gwynedd a Wrecsam. Y Bwrdd Uchelgais sy'n cyd-gordio cais "Cynllun Twf" ar gyfer Gogledd Cymru, sy'n ymwneud â thargedu adnoddau sylweddol a phwerau newydd i'r rhanbarth, yn bennaf er mwyn cryfhau'r economi a chreu swyddi.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau cywirdeb y cyfrifon ar ddatganiad blynyddol y Bwrdd ar gyfer y flwyddyn 2018/19, yn ogystal â chadarnhau bod rheolaethau mewnol priodol mewn lle.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

4.1 Gellir datgan sicrwydd o gywirdeb datganiadau cyfrifyddu Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018/19. Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd, gwelwyd fod trywydd archwilio priodol i'r ffigyrau ac y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4.2 Mae Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru wedi bod yn weithredol ers y 1^{af} o Chwefror 2019. Mae cyfrifon priodol wedi'u cadw ac yn cwmpasu'r cyfnod rhwng y 1^{af} o Chwefror a 31^{ain} o Fawrth 2019. Cynhelir cysoniadau banc fel rhan o weithgareddau ar draws y Cyngor.

4.3 Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd gwelwyd fod y sampl o daliadau a ddetholwyd wedi eu cefnogi gydag anfonebau perthnasol i'r cyfnod dan sylw, a bod treth ar werth wedi ei drin yn briodol. Roedd hefyd trywydd priodol i sampl o daliadau eraill â wnaethpwyd drwy drosglwyddiadau mewnol.

4.4 Cyflwynwyd cofrestr risg i'r Bwrdd ar y 12^{fed} Ebrill 2019 sy'n canolbwyntio ar risgiau sy'n codi o'r rhaglen waith cychwynnol a gyflwynwyd i'r Bwrdd ar 1^{af} Chwefror 2019. Adroddir yn chwarterol ar y risgiau i'r Bwrdd Uchelgais ac yn fisol i'r Grŵp Swyddogion.

4.5 Ar gyfer y cyfnod dan sylw, nid oedd y Bwrdd yn cyflogi gweithwyr yn uniongyrchol, ac felly ni chofnodir unrhyw gostau yn erbyn 'costau staff' yn y datganiad. Fodd bynnag, mae 'taliadau eraill' yn cynnwys 70% o gostau amser a chynhaliaeth Cyfarwyddwr y Cyngor am y cyfnod rhwng y 1^{af} Chwefror a 31^{ain} Mawrth 2019. Mae'r costau yma wedi eu cynnwys o dan y pennawd 'taliadau eraill' yn gywir a phriodol oherwydd bod y swyddog yn gyflogedig gan Gyngor Gwynedd ac nid Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

**GRANT CEFNOGI POBL
OEDOLION, IECHYD A LLESIANT**

1. Cefndir

- 1.1 Dyrannwyd dros £5 miliwn o grant i Gyngor Gwynedd gan Lywodraeth Cymru yn ystod 2018-19 fel rhan o gynllun Cefnogi Pobl. Mae'r cynllun yn comisiynu ac ariannu nifer o ddarparwyr i gynnig cymorth i unigolion bregus i gadw eu tenantiaeth ac osgoi digartrefedd, gyda'r nod o alluogi'r unigolion i fyw yn annibynnol drwy ddarparu gwasanaethau cefnogol yn gysylltiedig â thai. Gall y gwasanaeth gael ei ddarparu yng nghartref yr unigolyn neu mewn hostel, cartrefi gwarchodol, neu unrhyw dŷ lle ceir cefnogaeth. Mae'r cynllun yn rhoi cymorth i amrediad eang o bobl, megis pobl hŷn, pobl gyda phroblemau trais domestig, pobl sydd mewn perygl o fod yn ddigartref, pobl gyda phroblemau iechedd meddwl, anghenion camddefnyddio sylweddau yn ogystal ag anabledd dysgu.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

- 2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau cywirdeb tystysgrif archwilio grant Cefnogi Pobl ar gyfer 2018-19, drwy wirio'r costau a hawliwyd a'r nifer o achosion adroddwyd, yn ogystal â sicrhau bod y Gwasanaeth wedi cydymffurfio ag amodau'r llythyr cynnig grant, ymarfer da a rheoliadau gweithdrefn ariannol y Cyngor.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

- 3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

- 4.1 Gellir datgan sicrwydd o gywirdeb tystysgrif archwilio grant Cefnogi Pobl ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018-19. Yn seiliedig ar y profion a gynhaliwyd, gwelwyd fod trywydd archwilio priodol i'r ffigyrau ac y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.
- 4.2 Gwiriwyd y nifer o 'ddeilliannau' adroddwyd i Lywodraeth Cymru, ar gyfer y ddau gyfnod o fewn y flwyddyn. Bwriad hyn yw casglu gwybodaeth am y nifer a'r math o gefnogaeth a roddir. Mae'r darparwyr yn cyflwyno'r wybodaeth yma ar gyfer pob unigolyn (heblaw am y defnyddiwr gwasanaeth sydd yn derbyn gwasanaeth larwm yn unig) i Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy fel corff arweiniol Rhanbarth Cefnogi Pobl Gogledd Cymru, sydd wedyn yn anfon adroddiad crynodeb o'r basdata i Gyngor Gwynedd i'w wirio a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Yn ogystal, derbynnir taenlen sy'n cynnwys holl fanylion pob unigolyn sy'n derbyn cymorth. Defnyddir y wybodaeth yma gan y Gwasanaeth er mwyn dethol sampl o ddeilliannau i wirio wrth gynnal ymweliadau monitro cyfnodol â'r darparwyr. Gwelwyd fod yr adroddiadau yma yn cysoni gyda'r hyn adroddir i Lywodraeth Cymru, a bod y Gwasanaeth yn eu dilysu wrth gynnal ymweliadau.

4.3 Mae amod 11 (a) (iii) o'r llythyr cynnig grant yn nodi bod angen cadw'r holl ddogfennau gwreiddiol sy'n gysylltiedig â'r cyllid hyd nes i Lywodraeth Cymru hysbysu'r Cyngor ei fod yn iawn eu dinistrio. Fel rheol, caiff anfonebau eu dinistrio gan y Cyngor chwe mlynedd ar ôl y flwyddyn gyfredol ddod i ben. Ar gyfer anfonebau sydd angen cael eu cadw am gyfnod estynedig, oherwydd gofynion trywydd archwilio yn nhelerau'r grant er enghraifft, yna atodir slipiau codio gwariant ac awdurdodi TR252 pinc (yn hytrach na melyn). Gwelwyd fod y drefn o ddefnyddio slipiau pinc, fel y cytunwyd yn ystod archwiliad mewnol 'Grant Cefnogi Pobl', dyddiedig Hydref 2018, bellach mewn lle, ond bod rhai o daliadau wnaethpwyd yn ystod y flwyddyn cyn mis Hydref, wedi defnyddio slipiau melyn, sy'n creu risg o'r anfonebau yn cael eu dinistrio cyn i'r Cyngor dderbyn cyfarwyddyd gan Lywodraeth Cymru i wneud hynny. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, cedwir holl anfonebau'r Cyngor am gyfnodau estynedig, felly isel yw'r risg yma.

**CYNLLUN AIL-LEOLI FFOADURIAID SYRIA
OEDOLION, IECHYD A LLESIANT**

1. Cefndir

1.1 Fe wirfoddolodd Cyngor Gwynedd i gymryd rhan yn y Rhaglen Ail-sefydlu Ffoaduriaid Syria sy'n cael ei reoli gan y Swyddfa Gartref. Yn 2016, bu i Gyngor Gwynedd groesawu'r ffoaduriaid cyntaf o Syria ble cafodd 12 ffoadur eu cartrefu yng ngogledd y sir ac yr Adran Tai yn gweithio efo landlordiaid preifat er mwyn trefnu llety addas ar eu cyfer. Erbyn hyn, mae 7 teulu eisoes wedi ymsefydlu yng Ngwynedd, ac mae disgwyliad i 40 ffoadur gael eu derbyn gan y Cyngor erbyn mis Medi 2019. Mae'r rhaglen yn cefnogi'r ffoaduriaid am bum mlynedd ble mae'r Cyngor yn gyfrifol am reoli'r gofynion teuluol ar gyfer addysg, iechyd, cyflogaeth ac integreiddio i'r gymdeithas.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau fod trefniadau addas mewn lle ar gyfer dyroddi arian ar gyfer y Cynllun Ail-leoli Ffoaduriaid Syria. Er mwyn cyflawni hyn, roedd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio'r trefniadau ariannol sydd wedi eu sefydlu gan gynnwys gwirio bod y gwasanaeth yn dilyn gweithdrefnau ariannol yn unol â'r gofynion, bod swyddogion atebol wedi cael eu sefydlu, bod ceisiadau grant a chysoniadau wedi eu gwneud yn amserol ac yn gyflawn, bod gwariant yn erbyn y cynllun yn briodol a bod tystiolaeth i'w gefnogi.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
DIGONOL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Sgôr Risg Cyfredol

4.1 Mae risgiau'r archwiliad fel a ganlyn:

<u>Lefel Risg</u>	<u>Nifer</u>
UCHEL IAWN	0
UCHEL	0
CANOLIG	1
ISEL	0

5. Prif Ddarganfyddiadau

5.1 Mae'r gwasanaeth yn dilyn y 'Cyfarwyddyd Cyllid i awdurdodau lleol i gynorthwyo Cynlluniau Adsefydlu'r Deyrnas Unedig' gan y Swyddfa Gartref ar gyfer ariannu'r cynllun.

Mae'r cyfarwyddyd yn galluogi'r derbynnnydd i gefnogi ffoaduriaid yn ystod y 12 mis cyntaf wedi iddynt gyrraedd y DU ac yn ystod y 48 mis canlynol. Ar y diwrnod y bydd ffoadur yn cyrraedd y DU, bydd y derbynnnydd yn gymwys i hawlio 40% o gyfanswm y swm cymwysedig. Bydd y gweddill yn daladwy mewn dau daliad cyfartal ar ddiwedd y pedwerydd a'r wythfed mis wedi i'r ffoadur gyrraedd y DU. Ar ôl y flwyddyn gyntaf, bydd yr awdurdod yn cymeradwyo un hawl yn unig i bob ffoadur fesul blwyddyn.

- 5.2 Fe wiriwyd sampl o 20 o wariant o'r cyfriflyfr o dan y codau VB70 4009/1201 a gwelwyd bod anfoneb neu dderbynneb ar gyfer pob un o'r sampl a bod y symiau wedi eu cofnodi'n gywir ar gyfer pob un. Gwelwyd bod yr holl anfonebau wedi cael eu cymeradwyo gan swyddog gwahanol i'r sawl sydd wedi creu'r archeb. Yn ogystal, fe wiriwyd os oedd y taliadau wedi eu dosbarthu yn ôl y gofynion. Gwelwyd bod y symiau cywir wedi eu rhoi i'r teuluoedd yn ôl oed y plant, costau cyflenwi ac amserlen a bod y taliadau wedi eu dosbarthu yn unol â'r gofynion.
- 5.3 Fe wiriwyd sampl o 20 o hawliadau a wnaed i'r Swyddfa Gartref i sicrhau bod y swm a hawliwyd yn gywir ac yn gyflawn ar gyfer y teuluoedd a ail leolwyd yng Ngwynedd. Gwelwyd bod y swm a hawliwyd yn gywir, cyflawn ac yn cyd-fynd â gofynion Cyfarwyddyd Cyllid. Cymharwyd dyddiadau a gyflwynwyd yr hawliadau i'r Swyddfa Gartref gyda'r dyddiadau ar y cyfriflyfr ac ymddengys nad oedd unrhyw un o'r taliadau wedi eu derbyn yn hwyrach na 3 mis o'r dyddiad a hawliwyd yr arian.
- 5.4 Fel rhan o'r rhaglen, mae pob ffoadur yn derbyn £200 o gynhaliath ariannol wrth gyrraedd, ar gyfer bwyd a phethau ymolchi yn unig. Caiff pryniadau eraill megis tocynnau bws eu gwneud drwy gerdyn debyd. Ymddengys bod trefniadau priodol wedi eu cymryd wrth gymeradwyo taliadau. Adroddwyd mai Cydlynnydd Gwynedd Rhaglen Ailsefydlu Ffoaduriaid Syria (SRP1) yn unig sydd yn defnyddio'r cerdyn debyd ac yn dyrannu'r arian, gydag aelod arall o'r tîm/Rheolwr Prosiect yn defnyddio system '*Barclaycard Spend Management*' ar gyfer cymeradwyo'r taliadau. Bydd y Cydlynnydd yn ychwanegu derbynebau i'r system i gefnogi'r gwariant er mwyn galluogi'r Rheolwr Prosiect i'w cymeradwyo. Cadarnhawyd mai'r Cydlynnydd yw'r unig swyddog sydd wedi defnyddio'r cerdyn drwy wirio rhestr o daliadau o'r cyfriflyfr ariannol.
- 5.5 Darganfuwyd bod adroddiad monitro ariannol yn cael ei chreu gan yr Adran Gyllid yn fisol sy'n rhestru'r holl gyllidebau refeniw ac fe'i hanfonir at sylw'r Rheolwr Prosiect i'w hadolygu. Yn ogystal, ymddengys bod Cyfraniad Swyddfa Gartref yn cael ei gynnwys yn yr adroddiad monitro ariannol. Mae'r gwasanaeth yn gofyn i'r Uned Gyllid Gofal baratoi tafluniad llif arian ar gyfer y grant/cyfraniad Swyddfa Gartref yn achlysurol er pwrpas hynny. Er hynny, ni dderbyniwyd cadarnhad gan y Gwasanaeth na'r Uned Gyllid bod cysoniadau o'r arian a dderbyniwyd yn dilyn yr hawliadau a wnaed i'r Swyddfa Gartref yn cael eu cynnal.

6. Camau Gweithredu

Mae'r Gwasanaeth wedi ymrwymo i weithredu'r camau canlynol i liniaru'r risgiau a amlygwyd:

- **Bod y gwasanaeth i drafod gyda Cyllid drefniant ar gyfer adnabod a hysbysu pryd mae'r trafodion ariannol yn y cyfrif, yn ogystal a chynnal cysoniadau o'r arian a dderbyniwyd yn rheolaidd i sicrhau bod yr hawliadau a wnaed i'r Swyddfa Gartref wedi eu derbyn yn gyflawn, prydlon a chywir.**
- **Y Rheolwr Prosiect i ystyried cael mynediad i'r cyfriflyfr/system Ledger er mwyn gallu adnabod yr arian a haliwyd.**

**CYNLLUNIAU GOFAL A CHYMORTH (PLANT) O DAN RHAN 4 DGC 2014
PLANT A CHEFNOGI TEULUOEDD**

1. Cefndir

1.1 Daeth y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 i rym yn Ebrill 2016. Nod y Ddeddf oedd trawsnewid yn llwyr y ffordd y caiff gwasanaethau cymdeithasol eu darparu yng Nghymru i ddiwallu anghenion yr unigolyn a gwneud gwasanaethau'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol. Mae'r Ddeddf yn rhoi llais cryfach a rheolaeth wirioneddol i bobl dros y cymorth y mae ei angen arnynt i ddileu rhwystrau i'w llesiant. Mae'n canolbwyntio ar ymyrryd yn gynharach i atal anghenion rhag dod yn ddifrifol.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau fod trefniadau'r gwasanaeth yn briodol er mwyn sicrhau bod anghenion gofal a chymorth plant a phobl ifanc Gwynedd yn cael eu diwallu yn unol â Rhan 4 o'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Er mwyn cyflawni hyn, roedd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio sampl o ffeiliau er mwyn sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Rheoliadau Gofal a Chymorth (Cymhwysra) (Cymru) 2015 a'r Rheoliadau Gofal a Chymorth (Cynllunio Gofal) (Cymru) 2015.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Mae rheolaethau mewn lle i gyflawni amcanion ond bod agweddau lle gellir tynhau ar y trefniadau i liniaru'r risgiau ymhellach.

4. Prif Ddarganfyddiadau

4.1 Llunnir Cynllun Gofal a Chymorth ar gyfer unigolyn sydd ag anghenion cymwys. Mae asesiad (Rhan 3 - DGCLI - Asesu Anghenion Unigolyn) yn cael ei gynnal er mwyn adnabod os oes gan yr unigolyn anghenion cymwys ai peidio. Os yw'r anghenion sydd wedi eu hadnabod yn bodloni'r meini prawf cymhwysra yna maent yn gymwys i dderbyn Cynllun Gofal a Chymorth (Rhan 4 - DGCLI - Diwallu Anghenion).

4.2 Mae timau pwrpasol o fewn yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ar gyfer cynnal yr asesiadau ac yna llunio Cynlluniau Gofal a Chymorth. Detholwyd sampl o staff o'r timau yma er mwyn cadarnhau bod ganddynt y cymwysterau priodol ar gyfer ymgymryd â'r swyddi. Gwelwyd bod pob Gweithiwr Cymdeithasol wedi cymhwyso yn briodol ac wedi cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru. Nid yw aelodau o'r Tîm o Amgylch y Teulu sydd yn delio ag achosion ataliol wedi cymhwyso fel gweithwyr cymdeithasol ond mae'n ymarfer da eu bod yn cwblhau modiwlau hyfforddi penodol. Gwiriwyd cymwysterau'r tîm a gwelwyd bod rhai ohonynt wedi cwblhau'r modiwlau yma.

4.3 Darperir hyfforddiant i'r gweithwyr gan swyddog allanol. Eto mae'n ymarfer da bod pob aelod o staff yn mynychu'r cyrsiau yma. Cynhelir cyrsiau ar egwyddorion sylfaenol y Ddeddf, cyflwyniad i'r dogfennau, yn ogystal mae cyrsiau penodol ar gyfer asesu plant a phlant sy'n derbyn gofal a lletya (looked after children) a.y.b.

Gwiriwyd y modiwl datblygu staff er mwyn darganfod os oedd y sampl a ddetholwyd wedi mynychu'r cyrsiau yma; yn benodol egwyddorion sylfaenol y Ddeddf a chyflwyniad i'r dogfennau. Gwelwyd nad oedd pob un ohonynt wedi derbyn yr hyfforddiant, ond nodwyd y byddai'r gweithwyr yma yn cael cyfle i fynychu'r hyfforddiant unwaith mae cwrs arall wedi ei drefnu.

- 4.4 Cadarnhawyd bod gan bob aelod o staff yn y sampl ddadleniad DGD cyfredol.
- 4.5 Gwiriwyd y Cynlluniau Gofal a Chymorth ar gyfer y sampl, a gwelwyd y defnyddir templed rhanbarthol Gogledd Cymru i'w cofnodi. Gwelwyd eu bod wedi rhoi sylw i anghenion cymwys / canlyniadau personol yr unigolyn a rhoddir sylw i'r camau sydd i'w cymryd i helpu'r unigolyn sicrhau ei ganlyniadau personol a/neu ddiwallu eu hanghenion cymwys. Yn ogystal, manylir ar sut y byddent yn monitro i ba raddau y mae'r canlyniadau personol wedi ei sicrhau lle'n berthnasol a chofnod o rolau a chyfrifoldebau'r personau perthnasol.
- 4.6 Mae dyddiad adolygu ar gyfer y Cynllun yn cael ei benderfynu a'i nodi cyn cwblhau'r Cynllun, ni ddylid fod dim hwyrach nag 6 mis. Gwiriwyd dyddiadau adolygu'r Cynlluniau yn y sampl yn erbyn y dyddiad cafodd adolygiad ei gwblhau. Gwelwyd o'r 6 achos yn y sampl, bod adolygiad wedi ei gwblhau ar gyfer pob un ohonynt. Nid oedd yr adolygiadau wedi eu cynnal ar y diwrnod a gofnodir yn y Cynllun Gofal a Chymorth ym mhob achos, roedd hyn oherwydd amryw o resymau e.e. argaeledd gweithwyr proffesiynol neu'r unigolyn dan sylw.
- 4.7 Yn unol â Rhan 10 o'r DGCLI, 'Cwynion, Sylwadau a Gwasanaethau Eirioli', mae'n ofynnol i awdurdod lleol drefnu i wasanaethau eirioli gael eu rhoi ar gael i bobl sydd ag anghenion am ofal a chymorth. *"Mae "gwasanaethau eirioli" yn wasanaethau sy'n darparu cynhorthwy (ar ffurf cynrychiolaeth neu fel arall) i bersonau at ddibenion sy'n ymwneud â'u gofal a chymorth."* Mae rhan bwrpasol yn nhempel Cynlluniau Gofal a Chymorth Rhanbarthol Gogledd Cymru er mwyn cofnodi a oedd gwasanaeth eiriolaeth wedi ei gynnig ai peidio, gwiriwyd y sampl a gwelwyd ei fod wedi ei gynnig yn briodol h.y. 3 unigolyn wedi cael y cynnig, 3 arall heb gan eu bod o dan 5 mlwydd oed.

RHEOLI LLIFOGYDD YGC

1. Cefndir

1.1 Mae Fairbourne yn bentref i'r de o aber Afon Mawddach. Mae wedi ei adeiladu ar dir isel ar yr arfordir ac er bod rheolaethau amddiffynnol digonol yn erbyn llifogydd yn bresennol, golyga newid hinsawdd bydd y pentref mewn risg cynyddol o lifogydd, fel y nodwyd yn y 'West of Wales Shoreline Management Plan 2 (SMP2)' yn 2013. Yn dilyn hyn, sefydlwyd bwrdd prosiect gan Gyngor Gwynedd i ymchwilio'n bellach i'r effaith caiff newid hinsawdd ar y pentref a'r goblygiadau technegol, cyfreithiol a chymdeithasol.

2. Bwriad a Chwmpas yr Archwiliad

2.1 Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau bod grantiau perthnasol i ymchwilio i, ac amddiffyn rhag llifogydd yn Fairbourne wedi eu defnyddio a'u gweinyddu'n briodol. Er mwyn cyflawni hyn, roedd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio sampl o daliadau a phapurau gwaith perthnasol i'r grantiau, gan sicrhau bod gofynion y grant wedi eu cyflawni.

3. Lefel Sicrwydd yr Archwiliad

3.1 Gwiriwyd y rheolaethau ar gyfer lliniaru risgiau. Mae asesiad yr archwiliwr yn dod i'r casgliad fod lefel sicrwydd yr archwiliad fel a ganlyn:

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
UCHEL	Gellir datgan sicrwydd o briodoldeb gan y gellir dibynnu ar y rheolaethau mewnol mewn lle i gyflawni amcanion.

4. Prif Ddarganfyddiadau

4.1 Gwiriwyd 6 grant oedd yn ymwneud â risg llifogydd Fairbourne: *Fairbourne Masterplan, Fairbourne Engagement & Inclusion (Moving Forward), Shoreline Management Plan Effects Research Project, Feasibility Study for Buy to Let Scheme, Building Community Resilience and Self-Sufficiency* ac *Fairbourne Monitoring Regime*. Gwelwyd bod y symiau hawliwyd a dderbyniwyd ar gyfer pob grant o fewn y cyfyngiadau a fanylir yn y llythyrau cynnig perthnasol.

4.2 Gwiriwyd sampl o 4 hawliad unigol ar gyfer 4 o'r 6 grant gwahanol. Roedd 85% o'r gwariant perthnasol yn cael ei ad-dalu gan y grant hyd at uchafswm penodedig. Gwelwyd bod 3 o'r 4 cais wedi gwario o fewn neu hyd at yr uchafswm penodedig. Roedd gwariant uwch na'r hyn gytunwyd ar gyfer cais 31/03/2017 grant *Shoreline Management Plan Effects Research Project* felly derbyniwyd 85% o'r uchafswm o'r grant ac ariannwyd y gweddill gan YGC.

4.3 Ar gyfer y sampl o 4 hawliad, gwiriwyd y dystiolaeth o briodoldeb y taliadau. Gwelwyd bod y gwariant yn addas ym mhob achos gan ei fod yn cyd-fynd â'r pwrpas manylwyd yn y llythyr cynnig. Gwelwyd bod anfoneb ac/neu dderbynneb ar gyfer pob trafodyn cynwysedig yn y sampl a ddetholwyd. Roedd llawer o'r gwaith wnaethpwyd yn fewnol o fewn yr adran YGC. Gwelwyd bod manylion yr oriau a dreuliwyd ar y prosiectau gwahanol ynghlwm ag anfonebau YGC. Cedwir y dogfennau perthnasol mewn ffolder bwrpasol gan yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Cefnogol.

4.4 O'r sampl o 4 hawliad, gwelwyd bod ffurflenni hawliadau wedi eu llenwi yn gywir a phriodol a bod y ddogfennaeth a ofynnir amdano yn y llythyr cynnig wedi ei baratoi.